

ПРВИОТ СЕНАТОР ВО МАКЕДОНС

Светскиот македонски конгрес, единствена светска невладина организација на Македонците од целиот свет, на 28 јануари 2004 година во ексклузивниот "Hotel du Louvre" во градот на светлината и престолнина на француската држава - Париз, со церемонија свечено ја инаугурира почесната титула "Македонски сенатор" и орденот *Solem Imperii Macedoniae*, највисоко признание на организацијата.

■ Пишува: **Гоце ДУРТАНОСКИ**

По повод 105 годишнината од основањето на Светскиот македонски конгрес (12 јануари 1899 година во Женева, Швајцарија) почесната титула "Македонски сенатор" во свечена церемонија му беше предадена на господин Роберт Бадентер, една од најзначајните

КАТА АСАМБЛЕЈА НА ВЕЧНОСТА

ОД ИЗВЕШТАЈОТ НА БАДЕНТЕРОВАТА КОМИСИЈА

Bri sel , 15 januari 1992 godi na
"Republ i ka Makedoni ja gi zadovol uva
usl ovi te predvi deni so nasoki te { to
se odnesuvaat na pri znawaweto na
novi dr` avi vo l sto-na Evropa i vo
Sovetski ot sojuz kako i so dekl araci jata
za Jugosl avi ja, { to Mi ni sterski ot sovet
na Evropskata zaedni ca ja usvoi na 16
dekemvri 1991 godi na".

"Upotrebata na imeto 'Makedoni ja'
ne bi trebalo da podrazbi ra ni kakvi
teri torijalni pretenzi i na smetka na
druga dr` ava".

ИЗЈАВИ НА РОБЕРТ БАДЕНТЕР ВО МАКЕДОНСКИОТ ПЕЧАТ

"Ние никогаш на состаноците на Арбитражната комисија (која беше составена од претседатели на пет европски уставни судови) ниту размислувавме како политичари ниту пак поканувавме да присуствуваат на тие наши состаноци".

Што се однесува до Македонија и до другите земји, ние ја зедевме одговорноста да верифицираме конституираност на Уставот и да се увериме во постоењето на институции со демократски карактер, како и да го потврдиме фактот што Македонија не ревандицираше ни една територијална промена. Таа едноставно немаше територијални претензии. Тргувајќи од ова ниво, Македонија ги исполни сите услови и одговори на барањата и критериумите на демократијата. Правната консеквенца се наметна сама по себе. Таа беше и значеше отворен пат на Македонија кон стекнување на независност и суверенитет".

"На проблемот околу името постојано му дававме значење. Но, суверена Македонија не беше територијално цела. Таа, всушност, беше дел од една Македонија која историски гледано беше пак, дел од некогашната голема македонска империја.

Употребата на името на една држава според нормите на меѓународното јавно право е слободен избор. Идентитетот во овој случај е јасно дефиниран со оглед на тоа дека вие сте Македонци. Не постои монопол или ексклузивност за името од страна на некој друг".

"Вие не можете да ја поместите Македонија меѓу Франција и Германија. Малку ќе ја разместиме Франција и Германија и таму ќе ја сместиме Македонија. Не, Македонија е таму каде што е. Таа таму е со векови. Значи, таквиот географски факт му наметнува на македонскиот народ и една регионална рамнотежа. Освен примарната - европската јас инсистрам и на таква политика. А Македонија со своето меѓународно однесување, особено на Балканот, тоа и практично го потврди и потврдува. Враќајќи се назад и читајќи го делото 'За политиката' од Аристотел во кое се наоѓа одговорот дека демократијата значи респектирање на правото".

личности за македонската суверена држава по чие име Европската унија во 1991 година ја создаде Арбитражната комисија, подоцна наречена и Бадентерова комисија.

Во салата Cezanne во ексклузивниот Hotel du Louvre во 21 часот низ звуците на химната на Европа Freude Schöner Götterfunken од Лудвиг ван Бетовен во изведба на Ема Абаџиева (обоа) и Мари Шмит (виолончело) свечената церемонија на предавањето на почесната титула и орденот ја изврши претседателот на Македонскиот Сенат и амбасадор во Париз, Неговата екселенција, господин Јордан Плевнеш, заедно со шефот на мисијата на Светскиот македонски конгрес за Европската унија, господин Џон Тодоровски. На церемонија присутни беа и господинот Ѓорѓија - Џорџ Атанасоски, претседател на Светскиот македонски конгрес за Северна Америка, основач на македонскиот светски неделник "Македонско сонце" и еден од најуспешните македонски бизнисмени во светот, кој по повод настанот специјално допатува од САД, Лепа и Димитри Дракуловски, бизнис-двојка од Париз, господин Гоце Дуртаноски, координатор на Дирекцијата за надворешни работи на СМК и претседател на Светскиот македонски младински конгрес од Холандија како и група француски гости кои со интерес ја проследија церемонијата. Телеграма со честитки до претседателот на Македонскиот сенат, Неговата Екселенција, Јордан Плевнеш, до сенаторите Роберт Бадентер и Пјер Беарн, упати претседателот на Светскиот македонски конгрес, господинот Тодор Петров. Неговата екселенција Јордан Плевнеш, македонски амбасадор во Париз и претседател на Македонскиот сенат во излагањето за личноста на Роберт Бадентер меѓу другото ја нагласи неговата "исклучително важна улога за независноста и суверенитетот на Македонија од времето кога таа зачекори по патот на заокружувањето на сопствената сувереност и меѓународниот статус. Роберт Бадентер, експерт по уставно право, е референца на голем број светски универзитети по неговите историски есеи и дела со посебна важност во правната проблематика кој се вбројува како еден од најеминентните интелектуалци во светот. Тој е градител на современа Македонија во меѓународни рамки и првиот македонски сенатор во македонската асамблеја на вечноста", подвлече Плевнеш.

МАКЕДОНИЈА ВО СРЦЕТО

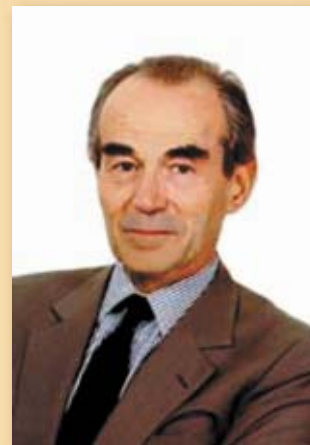
"Сè уште ми се свежи сеќавањата на моите средби овде во Париз со господинот Киро Глигоров, поранешен претседател на Република Македонија, актуелниот претседател Борис Трајковски, како и неодамнешните средби со премиерот Бранко Црвенковски и министерката за надворешни работи, Илинка Митрева.

Сум бил поканет во многу земји во светот како консултант по Уставно право, но кон Македонија имам развиено посебно место во моето срце благодарение на посетите кои ги имав остварено уште многу порано во мојата младост кога за првпат дојдов таму и кога сè уште учев за првата

Роберт БАДЕНТЕР е роден на 30 март 1928 година во Париз во адвокатско семејство. Завршил студии по литература и право во Париз, магистрирал на Колумбија универзитетот во Њујорк, а подоцна докторирал на Парискиот универзитет.

Во неговата кариера бил: адвокат во Апелациониот суд во Париз од 1951 до 1981 година, професор по компаративно право на Универзитетот во Дижон и на Сорбона, министер за правда од 1981 до 1986 година, близок соработник и советник на поранешниот француски претседател Франсоа Митеран, претседател на Уставниот совет на Франција од 1986 до 1995 година, претседател на Уставниот и арбитражен совет на ОБСЕ, француски сенатор и претседател на Француско-македонското друштво на пријателство во Сенатот.

Има објавено повеќе книги меѓу кои: "Егзекуција" (1973), "Слобода и еднаквост" (1989), "Републикански затвор" (1992), "Аболиција" (2000).

J'ai été invité dans beaucoup de pays en tant que conseiller de droit constitutionnel en plus pour la Macédoine j'ai toujours des relations particulièrement cordiales, résultant de mon séjour durant mes études. J'ai alors appris beaucoup sur le premier état européen de Philippe (II) et d'Alexandre le Grand.

Sum bil pokanet vo mnogu zemji vo svetot kako konsul tant po ustavno pravo, no kon Makedoni ja i mam razvi eno posebno mesto vo moeto srce blagodarenie na posetite koi gi imav ostvareno u{ te mnogu porano vo mojata mladost koga za prvpat dojdov tamu i koga s# u{ te u-ev za prvata evropska dr`ava na Filip i Aleksandar Makedonski.

L'étude des travaux Aristote et ses visions de la constitution a suscité un grand intérêt au droit constitutionnel en Macédoine pendant l'antiquité à pris une grande partie de l'histoire de l'humanité.

U-ej}i se od del ata i ustavni te vizi i na Ari stotel posebno po-nav da se i nteresi ram za probl emot na Ustavnoto pravo vo koe smetam deka anti -ka Makedoni ja dade gol em pri dones za svetskata i stori ja.

Juriste, écrivain et homme d'Etat français, Robert Badinter est né en 1928 à Paris. Il est devenu célèbre qu'avocat entre 1972 et 1980 tout en défendant les cas criminels dans lesquels la punition capitale a été réclamée par la poursuite. Quand il a été nommé ministre de justice en 1981, il a proposé et a obtenu le dépassement d'une loi finissant la punition capitale en France.

Tout en servant de président du Conseil constitutionnel français, il a présidé le comité d'arbitrage établi par la Communauté Economique Européenne pour considérer des demandes d'admission à l'EU des Républiques de l'ancienne Yougoslavie.

Son influence sur le Conseil constitutionnel français est le sujet d'un livre, "Sur le Conseil constitutionnel: la doctrine Badinter et la démocratie."

Robert Badinter est l'auteur de nombreux essais historiques et politiques, dont l'Exécution (1973), Liberté, libertés (1976), Condorcet, un intellectuel en politique (en collaboration avec son épouse Elisabeth Badinter, 1988), Libres et égaux (1989), la Prison républicaine (1992). Retraçant son combat pour l'abolition de la peine de mort, son ouvrage L'Abolition s'est vu décerner le prix Femina 2000 dans la catégorie Essais.

Robert Badinter est actuellement un sénateur dans le sénat français, et sert sur la faculté globale de loi de l'école d'université de New York de la loi. Président de la société franco-macédonienne de l'amitié à Paris.

C'est peut-être une coïncidence ou une partie de l'organisateur mais je dois me soumettre à une contrainte que cette salle est juste à 50 mètres de distance du Conseil Constitutionnel où en 1991 était mon bureau comme président de la Commission d'Arbitrage et souvent cette salle était devant mes yeux - je ne peux imaginer que plus tard j'allais recevoir l'ordre et le titre d'honneur exactement au même endroit, sachant que je suis maintenant sénateur des deux pays - la France et la Macédoine!

Mo` ebi e koi nci denci ja ili del od organizatorot na ova ceremonya, no moram da spomnam deka prostori java kade se naojame e oddal e-ena samo 50 metri od Ustavniot sovet i mojata kancelarija kade kako pretседател na Arbitra`nata komisija vo 1991 godi na -esto go svrtuvav pogl edot kon ova sala kade ete ve-erva go pri mam ordenot i po-esnata titula so { to stanuvam senator na dve dr`avi - Francija i Makedonija!

J'ai reçu beaucoup de prix (récompences) de différents pays et d'organisations mais celle-ci elle est un des plus beau et des plus impressionnant.

I mam primeno mnogu nagradi od razli`ni dr`avi, no moram da spomenam deka ova koja ja pri mam ve-erva e najubava i mnogu i mpresi vna.

европска држава на Филип и Александар Македонски. Учејќи се од делата и уставните визии на филозофијата на Аристотел посебно почнав да се интересирам за проблемот на Уставното право, во кое сметам дека античка Македонија даде голем придонес за светската историја. Македонија засекогаш остана моја најомилена земја на европскиот континент. Земајќи учество во целиот процес на градење на уставната рамка на Македонија од времето како претседател на Арбитражната комисија и подоцна Македонија за мене претставува земја која воскресна од пепелта на историјата и која ќе трае вечно - рече Бадентер.

Можеби е коинциденција или дел од организаторот на оваа церемонија, но морам да го спомнам и тоа дека просторијата во која се наоѓаме сега е оддалечена само педесеттина метри од Уставниот совет каде се наоѓаше мојата канцеларија кога го подготвував извештајот на Арбитражната комисија од 1991 година и каде често свртував поглед кон оваа сала во која ете вечерва ја имам честа да ја примам титулата "Македонски сенатор", всушност станувајќи сенатор на две држави - Франција и Македонија!" - заврши Бадентер.

ТИТУЛА И ЗА ПЈЕР БЕАРН

Покрај господинот Роберт Бадентер, со сенаторска титула се здоби и доајенот на француската поезија Пјер Беарн кој има 102 години, живее во Париз, и кој во своето творештво ѝ посветил голем број страници на историјата на Македонија. Инаку, во францускиот печат е познат по неговата песна "Метро - превоз, работа, спиење" како синоним за францускиот (парискиот) живот. Француската академија во 1995 година му ја додели Големата награда за поезија.

Координативното тело на Дирекцијата за надворешни работи на СМК на господинот Ѓорѓија - Џорџ Атанасоски му ја предаде Одлуката за номинација за почесна титула "Македонски сенатор" која беше срдечно прифатена.

Честитајќи му на својот колега Роберт Бадентер, господинот Ѓорѓија - Џорџ Атанасоски се задржа во краток разговор со него при што, меѓу другото, нагласи: "...само пријателите на Македонија како Бадентер ја понесоа вистинската одговорност обезбедувајќи иднина на Македонија под сонцето на Филип и Александар Македонски кој е патоказ на секој Македонец во одбрана на сопствениот идентитет".

Се очекува во текот на 2004 година Светскиот македонски конгрес за сенатори на Македонија да прогласи поголем број истакнати европски и светски познати личности низ повеќе европски и светски метрополи.

ГЕМИЦИИТЕ ВО ПАРИЗ

Истата вечер во најстариот и најпознат ресторан Le Procope во латинскиот кварт на Париз на улица "rue de la Ancienne Comédie" бр. 13, Светскиот македонски конгрес откри спомен-обележје за македонските идеалисти, членови на Гемицискиот кружок кои биле редовни гости во овој ресторан во раниот почеток на 20 век, односно во текот на 1902 година. Во овој ресторан се среќавале Борис Сарафов (1872 - 1907), Јордан Поп-Јорданов - Орцето (1881 - 1903), Павел Шатев (1882 - 1951) и Константин Кирков (1882 - 1903). За личноста и делото на Гемициите беседа одржа Неговата екселенција, амбасадорот Јордан Плевнеш, а Светскиот македонски конгрес приреди свечена вечера.

Инаку, ресторанот Le Procope е основан во 1686 година од Франческо Прокопио де Колтели од Палермо (Сицилија). Ресторанот во својата историја претставува собиралиште на најголемите умови на Франција како што се Волтер, Русо, Бомаршез, Балзак, Верлен, Иго, Анатол

Франс, Дидеро, Бенжамин Франклин, Робеспјер, Милиер, Наполеон Бонапарта и други.

Во ресторанот поставена е рамка со фотографии на Гемициите и следниот текст, покрај на македонски, фигурира и на француски и на англиски јазик.

"На ова место во раниот почеток на XX век престојувале група македонски идеалисти - борци за праведен општествен поредок и демократија на Балканот и остварување на независна македонска држава како цивилизациска потреба за обединета Европа".

